

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 12ης Φεβρουαρίου 2014 *

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία ανακοπής — Αίτηση καταχωρίσεως εικονιστικού κοινοτικού σήματος Β — Προγενέστερο διεθνές εικονιστικό σήμα που αναπαριστά δύο απλωμένα φτερά — Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου — Δεν συντρέχει κίνδυνος συγχύσεως — Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 — Δεν συντρέχει προσβολή της φήμης — Άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009»

Στην υπόθεση T-505/12,

Compagnie des montres Longines, Francillon SA, με έδρα το Saint-Imier (Ελβετία), εκπροσωπούμενη από τον P. González-Bueno Catalán de Ocón, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα (ΓΕΕΑ)), εκπροσωπούμενου αρχικώς από τον F. Mattina, στη συνέχεια, από τον P. Bullock,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

Xiuxiu Cheng, κάτοικος Βουδαπέστης (Ουγγαρία),

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του πέμπτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 14ης Σεπτεμβρίου 2012 (υπόθεση R 193/2012-5), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Compagnie des montres Longines, Francillon SA και του Xiuxiu Cheng,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Dittrich, πρόεδρο, J. Schwarcz (εισηγητή) και V. Tomljenović, δικαστές,

γραμματέας: J. Weychert, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη

το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Νοεμβρίου 2012,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Φεβρουαρίου 2013,

την απόφαση της 25ης Μαρτίου 2013 να μην επιτραπεί η κατάθεση υπομνήματος απαντήσεως,

την τροποποίηση της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου,

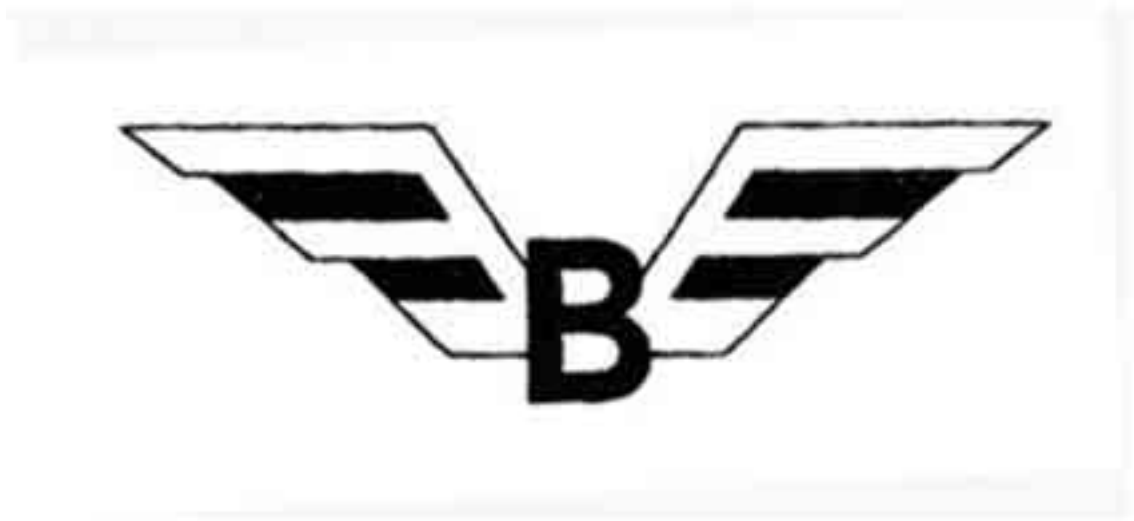
κατόπιν της συνεδριάσεως της 27ης Μαρτίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 20 Ιουλίου 2009, ο Xiuxiu Cheng υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1).
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το εξής εικονιστικό σημείο, σε ασπρόμαυρο:

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στις κλάσεις 9 και 25, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:
 - κλάση 9: «Γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης»·
 - κλάση 25: «Είδη ένδυσης και υπόδησης».
- 4 Η αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* 84/2010, της 10ης Μαΐου 2010.

- 5 Στις 30 Ιουλίου 2010, η προσφεύγουσα Compagnie des montres Longines, Francillon SA, άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 41 του κανονισμού 207/2009, κατά της καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος για τα προϊόντα που διαλαμβάνονται ανωτέρω στη σκέψη 3.
- 6 Η ανακοπή βασιζόταν στο κατωτέρω προγενέστερο εικονιστικό διεθνές σήμα αριθ. 401319, που παράγει τα αποτελέσματά του μεταξύ άλλων, στη Γερμανία, στην Αυστρία, στο Μπενελούξ, στη Βουλγαρία, στην Εσθονία, στη Γαλλία, στην Ελλάδα, στην Ουγγαρία, στην Ιταλία, στη Λεττονία, στη Λιθουανία, στην Πορτογαλία, στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Ρουμανία, στη Σλοβακία και στη Σλοβενία, προσδιορίζοντας, μεταξύ άλλων, προϊόντα της κλάσεως 14, τα οποία αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «ρολόγια χειρός, μηχανισμοί, κουτιά, δίσκοι ρολογιού (καντράν), μπρασελέ για ρολόγια χειρός, υλικά ωρολογοποιίας· χρονόμετρα· χρονογράφοι· συσκευές αθλητικής χρονομέτρησης· εκκρεμή, ρολόγια επιτραπέζια και ρολόγια ξυπνητήρια· όλα τα χρονομετρικά όργανα, ρολόγια-κοσμήματα, κοσμήματα και συναφή είδη· συστήματα, συσκευές και πίνακες που δείχνουν την ώρα».

- 7 Προς στήριξη της ανακοπής προβλήθηκαν οι λόγοι που διαλαμβάνονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.
- 8 Με απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2011, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της με το αιτιολογικό ότι τα προϊόντα που καλύπτουν τα επίδικα σήματα ήταν διαφορετικά, οπότε δεν συνέτρεχε μία από τις αναγκαίες για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 προϋποθέσεις. Ως προς τον λόγο ανακοπής που αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, το τμήμα ανακοπών έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το προγενέστερο διεθνές σήμα έχαιρε φήμης, στο σύνολο των συγκεκριμένων κρατών μελών, όσον αφορά τα προϊόντα της κατηγορίας «Είδη ωρολογοποιίας και άλλα χρονομετρικά όργανα» της κλάσεως 14, μόνη κατηγορία για την οποία ζητήθηκε η αναγνώριση της φήμης του.
- 9 Στις 25 Ιανουαρίου 2012, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του τμήματος ακυρώσεων, βάσει των άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009.
- 10 Με απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2012 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το πέμπτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή, επικυρώνοντας την απόφαση του τμήματος ανακοπών στο σύνολό της.
- 11 Πρώτον, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, κατ' ουσίαν, όσον αφορά το ενδιαφερόμενο κοινό προς το οποίο απευθύνονται τα προϊόντα που προστατεύουν τα αντιπαρατιθέμενα σήματα, ότι αυτό αποτελούνταν τόσο από το ευρύ κοινό όσο και από τους εξειδικευμένους επαγγελματίες του τομέα της ωρολογοποιίας και ότι, και στις δύο περιπτώσεις, το εν λόγω κοινό έπρεπε να θεωρηθεί ότι είχε τη συνήθη πληροφόρηση και ήταν ευλόγως προσεκτικό και ενημερωμένο.
- 12 Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι τα επίμαχα προϊόντα διέφεραν τόσο ως προς τη φύση τους όσο και ως προς τους διαύλους διανομής. Κατά το τμήμα προσφυγών, τα προϊόντα αυτά δεν ήταν ούτε ανταγωνιστικά ούτε συμπληρωματικά. Το τμήμα προσφυγών κατέληξε ότι, ελλείψει οποιασδήποτε ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων, δεν πληρούνταν μία από τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και δεν μπορούσε επομένως να υπάρξει κίνδυνος συγχύσεως κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

- 13 Τρίτον, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, καταρχάς, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι έπρεπε επίσης να λάβει υπόψη τα συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία που αφορούσαν τη φήμη των προϊόντων της κατηγορίας «Είδη ωρολογοποιίας και άλλα χρονομετρικά όργανα» της κλάσεως 14, τα οποία η προσφεύγουσα είχε προσκομίσει για πρώτη φορά ενώπιόν του και τα οποία συμπλήρωναν τα ήδη προσκομισθέντα, συναφώς, ενώπιον του τμήματος ανακοπών.
- 14 Ακολούθως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι, ενώ τα εν λόγω προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα αποδεικτικά στοιχεία αποδείκνυαν ότι τα προϊόντα της ήταν ιδιαίτερως δημοφιλή και ότι κυκλοφορούσαν στο εμπόριο στην οικεία αγορά για περισσότερο από έναν αιώνα, αποδείκνυαν επίσης ότι τα προϊόντα αυτά δεν προσδιορίζονταν συνήθως ή σχεδόν ποτέ από το επίδικο σημείο αυτοτελώς εξεταζόμενο. Αντιθέτως, το σήμα επί του προϊόντος αποτελούνταν από τον συνδυασμό του εικονιστικού σήματος επί του οποίου στηρίχθηκε η ανακοπή και από τη λέξη «longines» γραμμένη με ειδική γραμματοσειρά.
- 15 Τέλος, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι το διεθνές εικονιστικό σήμα επί του οποίου στηρίχθηκε η ανακοπή μπορούσε, χωρίς τη λέξη «longines», να αναγνωριστεί ως τέτοιο στο πλαίσιο των «ειδών ωρολογοποιίας και [των] χρονομετρικών οργάνων» από μεγάλο μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού σε σημαντικό τμήμα της Βουλγαρίας, της Μπενελούξ, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δανίας, της Εσθονίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ελλάδας, της Ουγγαρίας, της Ιταλίας, της Λιθουανίας, της Λεττονίας, της Πορτογαλίας, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας και της Σλοβενίας. Κατά το τμήμα προσφυγών, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα μπορούσε, χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια, να συσχετίσει το επίδικο εικονιστικό σήμα με τα προϊόντα του που ανήκουν στην ως άνω κατηγορία.

Αιτήματα των διαδίκων

- 16 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - να καταδικάσει το ΓΕΕΑ και τον αντίδικο κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.
- 17 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 18 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 20/7/2009. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009

- 19 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως συνήγαγε ότι δεν υπήρχε ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων τα οποία αφορούν τα επίδικα σήματα και ότι δεν έλαβε υπόψη τις οπτικές και εννοιολογικές ομοιοτήτές τους. Επομένως, το τμήμα προσφυγών κακώς έκρινε ότι δεν είχε εφαρμογή το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.
- 20 Το ΓΕΕΑ αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.
- 21 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση όταν, λόγω του πανομοιότυπου ή της ομοιότητάς του με προγενέστερο σήμα και λόγω του πανομοιότυπου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζονται από τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος να περιέλθει σε σύγχυση το κοινό το ευρισκόμενο εντός των γεωγραφικών ορίων όπου τυγχάνει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος συγχύσεως περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχετίσεως με το προγενέστερο σήμα.
- 22 Κατά πάγια νομολογία, κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται όταν το κοινό ενδέχεται να σχηματίσει την πεποίθηση ότι τα σχετικά προϊόντα ή οι σχετικές υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, ανάλογα με το πώς το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται τα σημεία και τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες, συνεκτιμωμένων όλων των κρίσιμων εν προκειμένω παραγόντων, και ιδίως της αμφίδρομης σχέσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 2003, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), T-162/01, Συλλογή, EU:T:2003:199, σκέψεις 30 έως 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 23 Στο πλαίσιο της σφαιρικής αυτής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, ο μέσος καταναλωτής της οικείας κατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Εντούτοις, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο μέσος καταναλωτής σπανίως μόνον έχει τη δυνατότητα να συγκρίνει ευθέως τα διάφορα σήματα και ότι στηρίζεται στην ατελή εικόνα τους που έχει συγκρατήσει στη μνήμη του. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το στοιχείο ότι το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή είναι δυνατόν να μεταβάλλεται αναλόγως της κατηγορίας των αντίστοιχων προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. απόφαση GIORGIO BEVERLY HILLS, σκέψη 22 ανωτέρω, EU:T:2003:199, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 24 Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ο κίνδυνος συγχύσεως προϋποθέτει το πανομοιότυπο ή την ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημάτων και το πανομοιότυπο ή την ομοιότητα των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι σωρευτικές [βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2009, Commercys κατά ΓΕΕΑ — easyGroup IP Licensing (easyHotel), T-316/07, Συλλογή 2009, EU:T:2009:14, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 25 Εξάλλου, ο κίνδυνος συγχύσεως αυξάνει όσο σημαντικότερος είναι ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος. Έτσι, τα σήματα που έχουν έντονο διακριτικό χαρακτήρα, είτε εγγενώς είτε λόγω του ότι είναι γνωστά στην αγορά, απολαμβάνουν ευρύτερης προστασίας σε σχέση με εκείνα των οποίων ο διακριτικός χαρακτήρας είναι ασθενέστερος. Ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος και ιδίως η φήμη του πρέπει επομένως να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως [βλ. απόφαση της 17ης Απριλίου 2008, Ferrero Deutschland κατά ΓΕΕΑ, C-108/07 P, EU:C:2008:234, σκέψεις 32 και 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2010, Farmeco κατά ΓΕΕΑ — Allergan (BOTUMAX), T-131/09, EU:T:2010:458, σκέψη 67].

- 26 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι, για να μην καταχωριστεί ένα κοινοτικό σήμα, είναι αρκετό ένας σχετικός λόγος απαραδέκτου της καταχώρισεως κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 να συντρέχει μόνο σε μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης [βλ., συναφώς, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, Mast-Jägermeister κατά ΓΕΕΑ — Licorera Zacapaneca (VENADO με πλαίσιο κ.λπ.), T-81/03, T-82/03 και T-103/03, Συλλογή, EU:T:2006:397, σκέψη 76 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 27 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως της προσφεύγουσας πρέπει, εν προκειμένω, να εξεταστεί υπό το πρίσμα των αρχών που αναφέρονται στις σκέψεις 21 έως 26 ανωτέρω.

Ως προς το ενδιαφερόμενο κοινό και τον βαθμό προσοχής του

- 28 Προκαταρκτικά, διαπιστώνεται ότι το προγενέστερο σήμα είναι διεθνές σήμα που παράγει αποτελέσματα, μεταξύ άλλων, εντός ορισμένων κρατών μελών της Ένωσης, όπως αυτά υπενθυμίζονται στη σκέψη 6 ανωτέρω. Επομένως, προκειμένου να αποδειχθεί εάν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη η άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού στα κράτη μέλη αυτά.
- 29 Ακολούθως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται από τους καταναλωτές που ενδέχεται να κάνουν χρήση τόσο των προϊόντων του προγενέστερου σήματος όσο και εκείνων του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση [βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, PVS κατά ΓΕΕΑ — MeDiTA Medizinische Kurierdienst (medidata), T-270/09, EU:T:2010:419, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία]. Εξάλλου, πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εξέταση των λόγων απαραδέκτου σήματος πρέπει να αφορά κάθε ένα από τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2007, BVBA Management, Training en Consultancy, C-239/05, Συλλογή, EU:C:2007:99, σκέψη 34).
- 30 Το τμήμα προσφυγών έκρινε, στη σκέψη 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα αντιπαρατιθέμενα προϊόντα προορίζονταν τόσο για το ευρύ κοινό όσο και για τους εξειδικευμένους επαγγελματίες της ωρολογοποιίας, οι οποίοι θεωρήθηκε, σε κάθε περίπτωση, ότι είχαν τη συνήθη πληροφόρηση και ήταν ευλόγως προσεκτικοί και ενημερωμένοι.
- 31 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τον ορισμό του ενδιαφερόμενου κοινού ή του βαθμού προσοχής, αλλά υποστηρίζει μόνον ότι οι «πραγματικοί πελάτες» και οι δυνητικοί πελάτες των επίμαχων προϊόντων αποτελούν κατηγορίες που αλληλεπικαλύπτονται. Κατά την προσφεύγουσα, ο καταναλωτής που αγοράζει ορισμένα από τα επίμαχα προϊόντα είναι πιθανόν να αγοράζει και άλλα προϊόντα. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει, ειδικότερα, ότι αυτοί που αγοράζουν ακριβά αντικείμενα και προϊόντα πολυτελείας ενδέχεται να αγοράζουν και φθηνά προϊόντα. Συνεπώς, οι καταναλωτές των επίμαχων προϊόντων είναι οι ίδιοι.
- 32 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι το σύνολο των επίμαχων προϊόντων απευθύνονται στο ευρύ κοινό και, όσον αφορά τα προϊόντα που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα, αυτά απευθύνονται επίσης στους εξειδικευμένους επαγγελματίες της ωρολογοποιίας. Επομένως, ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό είχε τη σύνθεση αυτή.
- 33 Όσον αφορά τον βαθμό προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, διαπιστώνεται ότι οι κατηγορίες των επίμαχων προϊόντων διατυπώνονται κατά τρόπο αρκούντως ευρύ ώστε να περιλαμβάνουν και ορισμένα προϊόντα τα οποία μπορούν να αγοραστούν από τον καθένα, δηλαδή και από καταναλωτές που δεν επιδεικνύουν υψηλό βαθμό προσοχής κατά την αγορά.

- 34 Συγκεκριμένα, μολονότι τα προϊόντα που καλύπτει το προγενέστερο σήμα, καθώς και τα γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος και τα οποία υπάγονται στην κλάση 9, δεν αγοράζονται τακτικά και, όταν τούτο συμβαίνει, αγοράζονται μέσω πωλητή, δηλαδή υπό συνθήκες στις οποίες ο βαθμός προσοχής του μέσου καταναλωτή πρέπει να θεωρείται μεγαλύτερος του συνηθισμένου βαθμού προσοχής και, ως εκ τούτου, ως μάλλον υψηλός [βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2006, Devinlec κατά ΓΕΕΑ — TIME ART (QUANTUM), T-147/03, Συλλογή, EU:T:2006:10, σκέψη 63], γεγονός παραμένει ότι τούτο δεν ισχύει για όλα τα προϊόντα αυτά, στον βαθμό που ορισμένα ρολόγια χειρός, μπρασελέ ρολογιών, ξυπνητήρια, απομιμήσεις κοσμημάτων ή ακόμη και μερικά γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης μπορούν να αγοραστούν χωρίς ο καταναλωτής να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή, ιδίως όταν πρόκειται για φθηνά προϊόντα.
- 35 Ως προς τον βαθμό προσοχής του κοινού που αγοράζει τα ενδύματα και υποδήματα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως και τα οποία εμπίπτουν στην κλάση 25, αφενός, πρέπει να τονιστεί ότι, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά είναι ευρείας κατανάλωσης και αγοράζονται συχνά και χρησιμοποιούνται από τον μέσο καταναλωτή, ο βαθμός προσοχής κατά την αγορά δεν θα είναι μεγαλύτερος του μέσου όρου. Αφετέρου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο βαθμός προσοχής του κοινού δεν είναι κατώτερος του μέσου όρου, διότι τα επίμαχα προϊόντα είναι είδη μόδας και επομένως ο καταναλωτής αφιερώνει ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή τους [βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2011, Esprit International κατά ΓΕΕΑ — Marc O'Polo International (απεικόνιση γράμματος επάνω σε τσέπη), T-22/10, EU:T:2011:651, σκέψεις 45 έως 47].

Επί της συγκρίσεως των προϊόντων

- 36 Κατά πάγια νομολογία, για την εκτίμηση της ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ αυτών. Στους παράγοντες αυτούς περιλαμβάνονται, ειδικότερα, η φύση τους, ο προορισμός τους, η χρήση τους καθώς και ο ανταγωνιστικός ή συμπληρωματικός χαρακτήρας τους. Άλλοι παράγοντες μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη, όπως οι δίαυλοι διανομής των σχετικών προϊόντων [βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2007, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — Bolaños Sabri (PiraÑAM diseño original Juan Bolaños), T-443/05, Συλλογή, EU:T:2007:219, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 37 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών επικύρωσε το συμπέρασμα του τμήματος ανακοπών ως προς την υπάρχουσα διαφορά μεταξύ των επίμαχων προϊόντων. Υπογράμμισε ότι τα εν λόγω προϊόντα διέφεραν τόσο ως προς τη φύση τους όσο και ως προς τους δίαυλους διανομής και δεν ήταν ανταγωνιστικά μεταξύ τους. Το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρχε «απόλυτη έλλειψη ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων».
- 38 Ειδικότερα, όσον αφορά τα «γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης» που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι είχαν τελείως διαφορετικό σκοπό από τα χρονόμετρα και τα κοσμήματα που προσδιόριζε το προγενέστερο σήμα. Η διαπίστωση αυτή δεν επηρεαζόταν, κατά τη γνώμη του, από το γεγονός ότι, και στις δύο περιπτώσεις, μπορούσαν να φορεθούν ως αξεσουάρ μόδας. Ο αισθητικός σκοπός ήταν δευτερεύων για τα «γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης» σε σχέση με τον κύριο σκοπό τους, ο οποίος, κατά το τμήμα προσφυγών, ήταν η διόρθωση της όρασης και η προστασία των ματιών από το έντονο φως.
- 39 Ως προς τα «ενδύματα και υποδήματα» τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, το τμήμα προσφυγών επισημαίνει ότι κύριος σκοπός των προϊόντων αυτών είναι η κάλυψη του ανθρωπίνου σώματος και των ποδιών. Κατά το τμήμα προσφυγών, τα «κοσμήματα» της προσφεύγουσας μπορούν να φορεθούν και στο σώμα, αλλά μόνο για αισθητικούς λόγους. Έτσι, η σχέση μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών προϊόντων είναι πολύ μικρή.

- 40 Το τμήμα προσφυγών αντικρούει επίσης το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα επίμαχα προϊόντα είναι συμπληρωματικά επειδή πρόκειται για αξεσουάρ μόδας. Κατά το τμήμα προσφυγών, η σχέση μεταξύ των εν λόγω προϊόντων είναι, αντιθέτως, πολύ αόριστη. Τα γυαλιά ηλίου επιλέγονται κατά κύριο λόγο βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών τους και όχι επειδή πρέπει κατ' ανάγκη να συνδυάζονται με το ρολόι ή με τα σκουλαρίκια. Το ίδιο ισχύει για τα ενδύματα και τα υποδήματα, τα οποία δεν αγοράζονται συνήθως σε αυστηρή συμφωνία με το στυλ του ρολογιού και των κοσμημάτων. Μολονότι προϊόντα, όπως τα ρολόγια και τα γυαλιά ηλίου, μπορούν, αναλόγως της σημασίας που προσδίδει ο καταναλωτής στη μόδα, να θεωρηθούν ή να μη θεωρηθούν ως αξεσουάρ μόδας, γεγονός παραμένει, σύμφωνα με το τμήμα προσφυγών, ότι ο κύριος σκοπός τους είναι διαφορετικός.
- 41 Τέλος, το τμήμα προσφυγών αναφέρεται στην απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2010, Nute Partecipazioni και La Perla κατά ΓΕΕΑ — Worldgem Brands (NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC) (T-59/08, Συλλογή, EU:T:2010:500, σκέψη 36), διαπιστώνοντας ότι από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι τα κοσμήματα και τα γυναικεία ενδύματα ανήκουν σε παραπλήσια τμήματα αγοράς και ότι πρέπει επομένως να υφίσταται ορισμένος βαθμός ομοιότητας μεταξύ των σημάτων για να είναι δυνατή η εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009. Ωστόσο, κατά το τμήμα προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο ούτε θεμελίωσε ούτε επιβεβαίωσε την ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των ως άνω προϊόντων. Αντιθέτως, σε άλλη υπόθεση, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Μαρτίου 2010, 2nine κατά ΓΕΕΑ — Pacific Sunwear of California (nollie) (T-363/08, EU:T:2010:114, σκέψεις 33 έως 41), το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε το συμπέρασμα του δευτέρου τμήματος προσφυγών, κατά το οποίο τα προϊόντα της κλάσεως 25 και τα προϊόντα της κλάσεως 14, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, ήταν διαφορετικά και δεν ήταν δυνατό να στοιχειοθετηθεί η ομοιότητά τους ή ο φερόμενος συμπληρωματικός χαρακτήρας τους βάσει αισθητικών κριτηρίων και μόνο.
- 42 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχώρισεως του σήματος και τα προϊόντα που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα είναι παρόμοια. Κατ' αυτήν, τα προϊόντα είναι πανομοιότυπα ως προς τη φύση τους, τον σκοπό τους και τον προορισμό τους, είναι συμπληρωματικά, εναλλάξιμα και, επομένως, ανταγωνιστικά, ικανοποιούν παρόμοια ζήτηση, έχουν κοινούς δίαυλους διανομής και πωλούνται συχνά στα ίδια καταστήματα. Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι συνηθίζεται να επεκτείνουν οι παραγωγοί τις δραστηριότητές τους σε περισσότερες συνδεδεμένες αγορές, συνδυάζοντας τα ενδύματα με τα καλλυντικά και τα κοσμήματα και, αφετέρου, ότι οι καταναλωτές των προϊόντων αυτών είναι οι ίδιοι.
- 43 Το ΓΕΕΑ αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.
- 44 Εισαγωγικά, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος συγχύσεως για το ενδιαφερόμενο κοινό βάσει της συγκρίσεως και μόνον των επίμαχων προϊόντων. Ωστόσο, μια έστω ελαφρά ομοιότητα μεταξύ των επίμαχων προϊόντων καθιστά αναγκαία την εκ μέρους του τμήματος προσφυγών εξέταση του ενδεχομένου τυχόν έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημείων να προκαλεί κίνδυνο συγχύσεως του καταναλωτή ως προς την προέλευση των προϊόντων [βλ., συναφώς, απόφαση PiraÑAM diseño original Juan Bolaños, EU:T:2007:219, σκέψη 36 ανωτέρω, σκέψη 40].
- 45 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει, επομένως, να εξακριβωθεί αν είναι βάσιμη η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι τα επίμαχα προϊόντα δεν είναι παρόμοια.
- 46 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση, εισαγωγικά, ότι τα υπό σύγκριση προϊόντα εν προκειμένω, δηλαδή, αφενός, τα «γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης» και τα «ενδύματα και υποδήματα» τα οποία εμπίπτουν, αντιστοίχως, στις κλάσεις 9 και 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας και, αφετέρου, τα διάφορα προϊόντα ωρολογοποιίας, τα κοσμήματα και συναφή είδη, που απαριθμούνται στη σκέψη 6 ανωτέρω, της κλάσεως 14 κατά την έννοια του εν λόγω διακανονισμού, ανήκουν σε παραπλήσια τμήματα αγοράς.

- 47 Διαπιστώνεται μεταξύ άλλων, κατ' αναλογία με όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο εκτιμήσεως που αφορούσε το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, *El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — Rucci International (Emidio Tucci)* (T-373/09, EU:T:2012:500, σκέψη 66), ότι, μολονότι οι εν λόγω κατηγορίες προϊόντων διαφέρουν, η καθεμία από αυτές περιλαμβάνει προϊόντα τα οποία συνήθως πωλούνται ως προϊόντα πολυτελείας χρησιμοποιώντας διάσημα σήματα φημισμένων δημιουργών και κατασκευαστών. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ύπαρξη ορισμένης εγγύτητας μεταξύ των επίμαχων προϊόντων, ιδίως στον τομέα των προϊόντων πολυτελείας.
- 48 Κατά τον ίδιο τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στο πλαίσιο πάντοτε εκτιμήσεως που αφορούσε τη διάταξη που αναφέρεται στη σκέψη 47 ανωτέρω, στη σκέψη 79 της αποφάσεώς του της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, *Rucci International κατά ΓΕΕΑ — El Corte Inglés (Emidio Tucci)* (T-357/09, EU:T:2012:499), ότι, στον τομέα των αντικειμένων πολυτελείας, προϊόντα όπως τα γυαλιά, τα κοσμήματα, τα είδη χρυσοχοΐας και τα ρολόγια πωλούνται επίσης χρησιμοποιώντας διάσημα σήματα φημισμένων δημιουργών και κατασκευαστών και ότι οι κατασκευαστές ενδυμάτων στρέφονται επομένως προς την αγορά των εν λόγω προϊόντων. Το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μεταξύ των επίμαχων προϊόντων υφίσταται ορισμένη εγγύτητα.
- 49 Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος και τα προϊόντα που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα, τα οποία αναφέρονται στη σκέψη 46 ανωτέρω, ανήκουν σε παραπλήσια τμήματα αγοράς, κατ' αρχάς, διαπιστώνεται ότι το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ότι διαφέρουν ως προς τη φύση τους, τον προορισμό και τη χρήση τους.
- 50 Συγκεκριμένα, πρώτον, εκτός από μερικές ομοιότητες μεταξύ ορισμένων υλικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο για την κατασκευή γυαλιών ηλίου με διόρθωση της όρασης όσο και για ορισμένα προϊόντα ωρολογοποιίας ή για κοσμήματα, όπως το γυαλί, οι πρώτες ύλες από τις οποίες κατασκευάζονται τα εν λόγω προϊόντα είναι διαφορετικές.
- 51 Δεύτερον, τα ενδύματα και τα υποδήματα, που περιλαμβάνονται στην κλάση 25, κατασκευάζονται για να καλύψουν, να κρύψουν, να προστατεύσουν και να στολίσουν το ανθρώπινο σώμα. Τα γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης κατασκευάζονται κυρίως για να εξασφαλίσουν καλύτερες συνθήκες όρασης και να δώσουν ένα αίσθημα άνεσης στους χρήστες υπό ορισμένες καιρικές συνθήκες και ιδίως για να προστατεύσουν από τις ηλιακές ακτίνες. Τα ρολόγια και τα λοιπά προϊόντα ωρολογοποιίας προορίζονται, ιδίως, για τη μέτρηση και την ένδειξη του χρόνου. Τέλος, τα κοσμήματα και τα συναφή είδη είναι αμιγώς διακοσμητικά (βλ., συναφώς, απόφαση *pollie*, σκέψη 41 ανωτέρω, EU:T:2010:114, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 52 Δεύτερον, πρέπει να τονιστεί ότι τα επίμαχα προϊόντα, δεδομένου ότι διαφέρουν ως προς τη φύση, τον προορισμό και τη χρήση τους, δεν είναι ούτε ανταγωνιστικά ούτε εναλλάξιμα.
- 53 Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είναι σύνηθες, παρά τις ανωτέρω διαφορές, ο καταναλωτής ο οποίος, π.χ., προτίθεται να αγοράσει καινούργιο ρολόι, κοσμήματα ή είδη χρυσοχοΐας, να αποφασίζει, αιφνιδίως, να αγοράσει, αντιθέτως, ενδύματα, υποδήματα ή γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης, και το αντίστροφο.
- 54 Ειδικότερα, διαπιστώνεται επίσης, συναφώς, ότι δεν αποδείχθηκε το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, γενικώς, αυτό που λειτουργεί ως κίνητρο στην απόφαση αγοράς συγκεκριμένου προϊόντος στον τομέα των ειδών πολυτελείας και της μόδας είναι το σήμα και το κύρος του στους καταναλωτές και όχι η πραγματική ανάγκη αγοράς του αντικειμένου αυτού για τις λειτουργίες του και για την κάλυψη μιας σαφώς καθορισμένης ανάγκης. Ομοίως, πρέπει να απορριφθεί ως μη αποδειχθέν το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι οι καταναλωτές δεν αναζητούν κατά κύριο λόγο, στον οικείο τομέα,

συγκεκριμένα προϊόντα, αλλά επιδιώκουν να ικανοποιήσουν την ανάγκη για αισθητική τέρψη τους ή την ανάγκη για άμεση ευχαρίστηση που τους παρέχει μία παρορμητική αγορά, δεδομένου ότι η εμφάνιση και η αξία υπερσχύουν άλλων παραγόντων σχετικών με τη φύση των προϊόντων.

- 55 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αν γίνουν δεκτά ως βάσιμα τα επιχειρήματα αυτά, τούτο θα σήμαινε, κατ' ουσίαν, την κατάργηση κάθε διαφοροποιήσεως μεταξύ των προϊόντων που ανήκουν στον τομέα των ειδών πολυτελείας και προστατεύονται από τα αντίστοιχα σήματα, εφόσον η θεωρία της προσφεύγουσας για την παρορμητική αγορά προς ικανοποίηση της άμεσης ευχαρίστησης των καταναλωτών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι μπορεί να υφίσταται πράγματι κίνδυνος συγχύσεως, ανεξάρτητα από τα αντιπαραβαλλόμενα προϊόντα, υπό τη μόνη προϋπόθεση ότι υπάγονται στον ίδιο τομέα. Όμως, η προσέγγιση αυτή, με την οποία η προσφεύγουσα στοχεύει στην πραγματικότητα στην εναλλαξιμότητα του συνόλου των επίμαχων προϊόντων, είναι προδήλως αντίθετη με την αρχή της ειδικότητας των σημάτων την οποία πρέπει να λάβει υπόψη στην ανάλυσή του το Γενικό Δικαστήριο, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, και διευρύνει αδικαιολόγητα την περίμετρο προστασίας τους. Για τους ίδιους λόγους, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα προϊόντα είναι εναλλάξιμα στον βαθμό που καθένα από αυτά μπορεί να προσφερθεί ως δώρο, οπότε ο καταναλωτής επιλέγει, παρορμητικά, ένα από αυτά. Συγκεκριμένα, αν γίνει δεκτός ένας τέτοιος αόριστος σύνδεσμος, τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα να κριθούν παρόμοια προϊόντα που είναι προδήλως διαφορετικά ως προς τη φύση τους και τον προορισμό τους.
- 56 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η συγκεκριμένη αγορά στην οποία υπάγονται τα ανωτέρω προϊόντα δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στον τομέα της αγοράς «ειδών πολυτελείας» ή «υψηλής ραπτικής» και ότι, επίσης, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να δοθεί ειδική σημασία στον τομέα αυτόν της αγοράς, εφόσον οι κατηγορίες των προϊόντων που προστατεύονται από τα αντιπαρατιθέμενα σήματα προσδιορίζονται κατά τρόπο αρκούντως ευρύ ώστε να περιλαμβάνουν και τα προϊόντα «μαζικής κατανάλωσης», τα οποία εμπίπτουν στη γενικώς προσιτή κλίμακα τιμών, καθώς και ορισμένα φθηνά προϊόντα. Η προσφεύγουσα πάντως δεν υποστήριξε, σε σχέση με τα «βασικά» προϊόντα που εμπίπτουν σ' αυτούς τους τομείς της αγοράς, ότι τα επίμαχα προϊόντα θα αγοράζονταν και από καταναλωτές που ενεργούν παρορμητικά ή προς τέρψη αισθητική, οπότε θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν, αδιακρίτως, ορισμένα προϊόντα με άλλα.
- 57 Τρίτον, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα προσπαθεί με τα λοιπά επιχειρήματά της να αποδείξει την ύπαρξη δεσμού συμπληρωματικότητας μεταξύ των επίμαχων προϊόντων.
- 58 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, ως συμπληρωματικά χαρακτηρίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που συνδέονται στενά μεταξύ τους, υπό την έννοια ότι το ένα είναι απαραίτητο ή σημαντικό για τη χρήση του άλλου, με συνέπεια οι καταναλωτές να μπορούν ευλόγως να θεωρήσουν ότι η ίδια επιχείρηση φέρει την ευθύνη κατασκευής αυτών των προϊόντων ή παροχής αυτών των υπηρεσιών. Εξ ορισμού, προϊόντα απευθυνόμενα σε διαφορετικό μεταξύ τους κοινό δεν μπορούν να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 48 ανωτέρω, EU:T:2012:499, σκέψη 50 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 59 Περαιτέρω, κατά τη νομολογία, μια από αισθητική άποψη συμπληρωματικότητα μεταξύ των προϊόντων μπορεί να είναι γενεσιουργός ενός βαθμού ομοιότητας κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Μια τέτοια αισθητικής φύσεως συμπληρωματικότητα πρέπει να αποτελεί πραγματική αισθητική ανάγκη, υπό την έννοια ότι ένα προϊόν είναι απαραίτητο ή σημαντικό για τη χρήση του άλλου και οι καταναλωτές θεωρούν σύνηθες και κανονικό να χρησιμοποιούν τα εν λόγω προϊόντα από κοινού. Η εν λόγω αισθητικής φύσεως συμπληρωματικότητα είναι υποκειμενική και καθορίζεται από τις συνήθειες ή τις προτιμήσεις των καταναλωτών όπως αυτές διαμορφώθηκαν ενδεχομένως από τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι παραγωγοί για την προώθηση των προϊόντων, ακόμη δε και από απλά φαινόμενα μόδας (βλ. απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 48 ανωτέρω, EU:T:2012:499, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 60 Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η ύπαρξη μιας αισθητικής φύσεως συμπληρωματικότητας μεταξύ των προϊόντων δεν αρκεί, από μόνη της, για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υφίσταται ομοιότητα μεταξύ τους. Προς τούτο, απαιτείται οι καταναλωτές να θεωρούν ως σύνηθες ότι τα προϊόντα διατίθενται στο εμπόριο υπό το αυτό σήμα, γεγονός που συνεπάγεται, συνήθως, ότι οι αντίστοιχοι παραγωγοί ή διανομείς των εν λόγω προϊόντων είναι κατά μεγάλο μέρος ίδιοι (βλ. απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 48 ανωτέρω, EU:T:2012:499, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 61 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να συνεχίσει την εκτίμηση της ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων, λόγω της ενδεχόμενης συμπληρωματικότητάς τους, σε δύο πτυχές. Η πρώτη αφορά τη σύγκριση των «ενδυμάτων και υποδημάτων», για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος, με τα διάφορα προϊόντα ωρολογοποιίας, τα χρονόμετρα, τα κοσμήματα και συναφή είδη που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα και απαριθμούνται στη σκέψη 6 ανωτέρω. Η δεύτερη πτυχή αφορά τη σύγκριση των τελευταίων αυτών προϊόντων με τα «γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης», τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως.
- 62 Όσον αφορά την πρώτη πτυχή, διαπιστώνεται ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν αρκούν για να αποδειχθεί ότι τα επίμαχα προϊόντα είναι συμπληρωματικά από αισθητικής απόψεως.
- 63 Συναφώς, αφενός, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι όλα τα επίμαχα προϊόντα εμπίπτουν στον τομέα της μόδας, ή ακόμα στον τομέα των «ειδών πολυτελείας», και ότι οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές αναζητούν και θέλουν να μεταφέρουν ένα ιδιαίτερο στυλ και μια εικόνα συνδυάζοντας τις δικές τους προτιμήσεις με το σύνολο των προϊόντων που αποκτούν έτσι ώστε τα προϊόντα αυτά να συμπληρώνονται αμοιβαία. Αφετέρου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα εν λόγω προϊόντα αγοράζονται συχνά ταυτόχρονα και συνδυασμένα.
- 64 Πρώτον, πρέπει να τονιστεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει, ιδίως με την απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2004, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — Pucci (EMILIO PUCCI) (T-8/03, Συλλογή, EU:T:2004:358, σκέψη 42), ότι το επιχείρημα ότι τα επίμαχα προϊόντα συνδέονται με το κάλλος, τη φροντίδα του σώματος, τη φυσική εμφάνιση και την προσωπική εικόνα, ακόμη και αν υποτεθεί ότι είναι βάσιμο, δεν αρκεί προκειμένου τα προϊόντα αυτά να θεωρηθούν όμοια, εφόσον αποδειχθεί ότι διαφέρουν αισθητά ως προς το σύνολο των ασκούντων επιρροή παραγόντων που χαρακτηρίζουν τις σχέσεις τους.
- 65 Ακολούθως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, μολοντί η αναζήτηση αισθητικής αρμονίας στην ένδυση αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό στο σύνολο του τομέα της μόδας και της ενδύσεως, εντούτοις, πρόκειται για υπερβολικά γενικό παράγοντα που δεν μπορεί να δικαιολογήσει, από μόνος του, το συμπέρασμα ότι προϊόντα όπως τα κοσμήματα και τα ρολόγια, αφενός, και τα είδη ενδύσεως, αφετέρου, είναι συμπληρωματικά (βλ., συναφώς, απόφαση nollie, σκέψη 41 ανωτέρω, EU:T:2010:114, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 66 Υπό τις συνθήκες της υπό κρίση υποθέσεως, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές μεταξύ των προϊόντων που εξετάστηκαν (βλ. σκέψεις 49 έως 56 ανωτέρω), εναπέκειτο στην προσφεύγουσα, ενδεχομένως, να αποδείξει ότι υφίσταντο επαρκώς ισχυροί δεσμοί που συνέδεαν τα επίμαχα προϊόντα από αισθητική άποψη, προσκομίζοντας ιδίως συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία το Γενικό Δικαστήριο θα μπορούσε να συναγάγει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό επιδίωκε, με την αγορά των εν λόγω προϊόντων, να συντονίσει πράγματι την εξωτερική του εμφάνιση.
- 67 Η προσφεύγουσα, όμως, πρώτον, δεν απέδειξε, ούτε εξάλλου είναι παγκοίμως γνωστό, ότι ο καταναλωτής, αγοράζοντας ρολόγια ή άλλα προϊόντα ωρολογοποιίας, επιλέγει λαμβάνοντας υπόψη ως παράγοντα καθοριστικής σημασίας το αν τα εν λόγω προϊόντα συνδυάζονται με τα ενδύματα ή τα υποδήματά του και αντιστρόφως, και όχι εκτιμώντας, κατά κύριο λόγο, τα εγγενή χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, την ποιότητά τους σε σχέση με την κύρια λειτουργία τους (βλ. σκέψη 51 ανωτέρω), καθώς και λαμβάνοντας υπόψη, αυτοτελώς, το σχέδιό τους και τη γενική εμφάνισή τους.

- 68 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας, το οποίο προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ο καταναλωτής στην Ευρώπη είναι ήδη συνηθισμένος σε ορισμένη τεχνική ποιότητα των επίμαχων προϊόντων, οπότε θεωρεί την ποιότητα αυτή ως «κεκτημένη», δεν αναιρεί τα ανωτέρω συμπεράσματα, στον βαθμό που, στην πραγματικότητα, ακόμη και αν θεωρηθεί βάσιμο το επιχείρημα αυτό, οι καταναλωτές κρίνουν πάντοτε σκόπιμο να συγκρίνουν τα διάφορα προϊόντα ώστε να εξεύρουν εκείνα που έχουν ανώτερο ποιοτικό επίπεδο από τα ανταγωνιστικά τους, καθώς και για να επιλέξουν εκείνα τα προϊόντα των οποίων τα χαρακτηριστικά και το σχέδιο ανταποκρίνονται περισσότερο στις προσδοκίες τους, δεδομένου ότι οι παράγοντες αυτοί μπορούν να δικαιολογήσουν ακόμη και σημαντικές διαφορές στις τιμές τους, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Τούτο ισχύει, κατ' αναλογία, στα προϊόντα «κοσμήματα και συναφή είδη». Μολονότι για ορισμένους καταναλωτές περισσότερο προσκολλημένους στη μόδα μπορεί να τίθεται θέμα ενιαίου στυλ των ενδυμάτων και υποδημάτων που συνήθως φοριούνται, αφενός, και των ενδυματολογικών αξεσουάρ, των ρολογιών, των κοσμημάτων ή των συναφών ειδών, αφετέρου, ωστόσο αυτό δεν συνιστά επαρκή σύνδεσμο μεταξύ των εξεταζόμενων προϊόντων, όπως απαιτείται από την υπομνησθείσα ανωτέρω στις σκέψεις 59 και 60 νομολογία. Περαιτέρω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, οι ίδιοι παράγοντες ισχύουν ακόμη και αν ο συγκεκριμένος καταναλωτής αγοράσει άλλο ρολόι ή δεύτερο ζευγάρι γυαλιά ηλίου, ενώ κατέχει ήδη ένα. Ειδικότερα, δεν αποδείχθηκε, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι η «πλειοψηφία» των ενδιαφερόμενων καταναλωτών συνδυάζουν πάντοτε τα ρολόγια τους και τα γυαλιά ηλίου με την ενδυμασία τους αναλόγως της δραστηριότητας που πρόκειται να ασκήσουν.
- 69 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν αποδείχθηκε ότι τα ρολόγια, τα λοιπά προϊόντα ωρολογοποιίας, τα κοσμήματα και συναφή είδη είναι «απαραίτητα ή σημαντικά» για τη χρήση των ενδυμάτων ή των υποδημάτων και το αντίστροφο, ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη συμπληρωματικότητας από αισθητικής πλευράς μεταξύ των προϊόντων αυτών.
- 70 Δεύτερον, δεν αποδείχθηκε επίσης ότι οι καταναλωτές θεωρούσαν σύνηθες ότι τα προϊόντα αυτά διατίθενται στο εμπόριο υπό το αυτό σήμα, ιδίως λόγω του ότι πολλοί από τους αντίστοιχους κατασκευαστές ή διανομείς των εν λόγω προϊόντων είναι οι ίδιοι.
- 71 Πρώτον, το παράδειγμα που έφερε η προσφεύγουσα για το ότι μερικοί δημιουργοί μόδας που γνωρίζουν εμπορική επιτυχία, ορισμένα ονόματα των οποίων παραθέτει παραπέμποντας στις ιστοσελίδες τους, κατασκευάζουν σήμερα όχι μόνον ενδύματα και υποδήματα αλλά και αξεσουάρ που περιλαμβάνουν ρολόγια, κοσμήματα και συναφή είδη, αποτελεί, στην καλύτερη περίπτωση, ένδειξη ενός πρόσφατου φαινομένου το οποίο κρίνεται προς το παρόν, κατά την εκτίμηση του συνόλου του υπό εξέταση τομέα της αγοράς, και ελλείψει αποδείξεως περί του αντιθέτου, ως μάλλον περιθωριακού χαρακτήρα.
- 72 Συγκεκριμένα, πρέπει συναφώς να υπογραμμιστεί η ύπαρξη σημαντικών διαφορών ως προς τη φύση των συγκρινόμενων προϊόντων, ως προς τον τρόπο κατασκευής τους και ως προς την απαιτούμενη τεχνογνωσία για τη δημιουργία ενός ποιοτικού προϊόντος σε καθέναν από τους εν λόγω τομείς. Για παράδειγμα, πρέπει να τονιστεί ότι η κατασκευή ενός ρολογιού χειρός απαιτεί είτε τεχνογνωσία βιοτεχνικού χαρακτήρα είτε αυτόματη ή λίαν εξειδικευμένη ημιαυτόματη αλυσίδα παραγωγής, οπότε καθεμία από τις εν λόγω διαδικασίες κατασκευής διαφοροποιείται προδήλως από τις διαδικασίες κατασκευής ενδυμάτων ή υποδημάτων, χωρίς εξάλλου να μπορεί να θεωρηθεί ότι η εμπειρία που απέκτησε μια επιχείρηση στην κατασκευή ενός από τα υπό σύγκριση προϊόντα αυξάνει τις ικανότητες ή τις δεξιότητές της στην παραγωγή των άλλων.
- 73 Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι οι αναφορές σε ορισμένους ιστότοπους δημιουργών μόδας που έχουν εμπορική επιτυχία (βλ. σκέψη 71 ανωτέρω) παρέχουν τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι αποδείχθηκε ότι, στον τομέα των ειδών πολυτελείας, ο ίδιος παραγωγός μπορεί να παραγάγει τόσο τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος όσο και εκείνα που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα επεκτείνοντας έτσι ορισμένα σήματα που χαίρουν φήμης από έναν τομέα σε άλλον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι καταναλωτές είχαν οπωσδήποτε πληροφορηθεί για την πρακτική αυτή στη μη περιοριζόμενη στα είδη πολυτελείας

αγορά και ανέμεναν ότι, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, την ευθύνη κατασκευής των διαφόρων αυτών προϊόντων, τα οποία δεν ανήκαν εκ πρώτης όψεως στην ίδια κατηγορία προϊόντων, την είχε η ίδια επιχείρηση. Περαιτέρω, το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από την παράθεση, στην οποία προέβη η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, πληθώρας άλλων διάσημων κατασκευαστών οι οποίοι παράγουν όλα τα επίμαχα προϊόντα, διότι η παράθεση αυτή είναι γενικού χαρακτήρα και διότι δεν προσκομίσθηκαν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι οι κατασκευαστές αυτοί επιχειρούν, κατά κανόνα, να εκμεταλλευθούν την επιτυχία τους θέτοντας τα σήματά τους σε μια ευρεία κλίμακα προϊόντων, τούτο δεν σημαίνει ότι το γεγονός αυτό ασκεί επιρροή στις προσδοκίες των καταναλωτών πέραν του τομέα των ειδών πολυτελείας.

- 74 Επομένως, δεν αποδείχθηκε ότι οι εν λόγω καταναλωτές συνήγαγαν ότι υφίστατο ορισμένος δεσμός μεταξύ των υπό σύγκριση προϊόντων ή ότι τα εν λόγω προϊόντα αποτελούσαν διευρυμένη κλίμακα προϊόντων προερχόμενων από την ίδια πηγή.
- 75 Δεύτερον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η ομοιότητα των επίμαχων προϊόντων δεν μπορεί να συνάγεται από τους τόπους πώλησης και από τους διανομείς τους.
- 76 Συναφώς, πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον οι «αντικειμενικές» συνθήκες εμπορίας των προϊόντων που προσδιορίζονται από τα αντιπαρατιθέμενα σήματα, δηλαδή οι συνθήκες που κανονικώς προσδοκούνται για την κατηγορία των προϊόντων που προσδιορίζονται από τα εν λόγω σήματα [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2009, *Phildar κατά ΓΕΕΑ — Comercial Jacinto Parera (FILDOR)*, T-99/06, EU:T:2009:346, σκέψεις 68 και 73 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 77 Ακολούθως, εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μολονότι βεβαίως δεν αποκλείεται, ιδίως για τα επίμαχα προϊόντα που υπάγονται στα είδη πολυτελείας, ότι μπορεί να πωλούνται στα ίδια μέρη, όπως στις εισόδους καταστημάτων ειδών πολυτελείας όπου συνυπάρχουν πολλές μάρκες, σε γνωστά καταστήματα και σε καταστήματα «φάρους» σημάτων, σε καταστήματα «αφορολόγητων», αλλά και σε ορισμένα ράφια καταστημάτων ευρείας διανομής, εντούτοις δεν αποδείχθηκε, ούτε άλλωστε είναι παγκοίμως γνωστό, ότι αυτό ισχύει για τα περισσότερα από τα επίμαχα προϊόντα και ιδίως για τα φθηνά, τα οποία είναι προσιτά σε όλους. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να συναχθεί ότι, παρά τη διαφορά στη φύση των συγκρινόμενων προϊόντων, τον προορισμό και τον σκοπό τους, οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές θα θεωρούσαν ότι υφίσταντο στενοί σύνδεσμοι μεταξύ τους και ότι η ίδια επιχείρηση είχε την ευθύνη κατασκευής τους απλώς και μόνον επειδή ήταν δυνατό, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να πωλούνται στα ίδια εμπορικά καταστήματα (βλ. επίσης σκέψη 79 κατωτέρω).
- 78 Ως προς την προαναφερθείσα στη σκέψη 61 δεύτερη πτυχή, η οποία αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη συμπληρωματικότητας από αισθητικής απόψεως μεταξύ των γυαλιών ηλίου με διόρθωση της όρασης που αποτελούν αντικείμενο της αιτήσεως καταχωρίσεως, αφενός, και των ρολογιών, των προϊόντων ωρολογιοποιίας, των κοσμημάτων και συναφών ειδών τα οποία προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα, αφετέρου, επιβάλλεται η διαπίστωση, κατ' αναλογία με τα προεκτεθέντα, ότι ούτε η πτυχή αυτή αποδείχθηκε από την προσφεύγουσα. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι, στον βαθμό που τα γυαλιά ηλίου με διόρθωση της όρασης έχουν ως σκοπό να εξασφαλίσουν καλύτερες συνθήκες όρασης και να δώσουν ένα αίσθημα άνεσης στους χρήστες υπό ορισμένες καιρικές συνθήκες και ιδίως να προστατεύσουν από τις ηλιακές ακτίνες (βλ. σκέψη 51 ανωτέρω), ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι οι καταναλωτές θα επικεντρώσουν περισσότερο την προσοχή τους στα οπτικά χαρακτηριστικά και στην ικανότητα προστασίας των εν λόγω γυαλιών και όχι στο κατά πόσο το σχέδιό τους συνδυάζεται αισθητικά με τα ρολόγια, τα κοσμήματα και τα συναφή είδη, δηλαδή, στον σκοπό τους από αισθητικής απόψεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, και παρά τις αποδείξεις που προσκόμισε η προσφεύγουσα όσον αφορά την κατασκευή γυαλιών ηλίου από την επιχείρησή της, τα προαναφερθέντα προϊόντα δεν είναι απαραίτητα ή σημαντικά για τη χρήση των γυαλιών ηλίου με διόρθωση της όρασης και αντιστρόφως.

79 Εξάλλου, όσον αφορά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ως προς τους κοινούς τόπους πώλησης των προϊόντων αυτών, πρέπει να τονιστεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει, στη σκέψη 40 της αποφάσεως *pollie*, σκέψη 41 ανωτέρω (ΕΥ:Τ:2010:114) και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ότι το γεγονός ότι τα συγκρινόμενα προϊόντα μπορεί να πωλούνται στα ίδια εμπορικά καταστήματα, όπως σε πολυκαταστήματα ή υπεραγορές, δεν έχει ιδιαίτερη σημασία, εφόσον στα σημεία αυτά πωλήσεως μπορεί να βρει κανείς προϊόντα πολύ διαφορετικά, χωρίς οι καταναλωτές να θεωρούν αυτομάτως ότι τα εν λόγω προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση.

80 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, το γεγονός ότι οι καταναλωτές των επίμαχων προϊόντων αλληλεπικαλύπτονται καθώς και το ότι, στον τομέα των ειδών πολυτελείας, υπάρχουν παραδείγματα παραγωγών που παράγουν τόσο τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως όσο και τα προϊόντα που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα δεν αρκούν, ακόμη και αν αυτά ληφθούν υπόψη σε συνδυασμό με τα λοιπά επιχειρήματα της προσφεύγουσας, για να συναχθεί ότι υφίσταται μία, έστω και μικρή, ομοιότητα μεταξύ των επίμαχων προϊόντων.

Ός προς τον κίνδυνο συγχύσεως

81 Όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 44 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε, στηριζόμενο αποκλειστικά και μόνο στη σύγκριση των επίμαχων προϊόντων, ότι δεν υφίστατο κανένας κίνδυνος συγχύσεως για το ενδιαφερόμενο κοινό.

82 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών δεν εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και ότι η ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, σε συνδυασμό με την ομοιότητα των προϊόντων που καλύπτουν τα σήματα αυτά, δημιουργεί κίνδυνο συγχύσεως.

83 Συναφώς, δεδομένης της διαπιστώσεως, στη σκέψη 80 ανωτέρω, ότι το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ότι τα επίμαχα προϊόντα δεν είχαν ούτε μικρή έστω ομοιότητα και λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία *easyHotel* (σκέψη 24 ανωτέρω, ΕΥ:Τ:2009:14, σκέψη 42), κατά την οποία ο κίνδυνος συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, προϋποθέτει ότι τόσο τα αντιπαρατιθέμενα σήματα όσο και τα προσδιοριζόμενα από αυτά προϊόντα ή υπηρεσίες είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια, και δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη αποκλείοντας τον κίνδυνο συγχύσεως βάσει αποκλειστικά και μόνον της συγκρίσεως των επίμαχων προϊόντων.

84 Ελλείπει ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων προϊόντων, και υπό την επιφύλαξη της εξετάσεως του δευτέρου λόγου ακυρώσεως της προσφεύγουσας που αφορά τη διάταξη του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, πρέπει να προστεθεί ότι το ως άνω συμπέρασμα δεν αναιρείται από τα διάφορα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ως προς τη φερόμενη φήμη του προγενέστερου σήματος και ως προς το αθέμιτο όφελος που μπορεί να αντλήσει από αυτό η αιτούσα την καταχώριση, διότι τα επιχειρήματα αυτά είναι αλυσιτελή όταν δεν πληρούνται μία από τις σωρευτικές προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού. Συγκεκριμένα, η έλλειψη ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων δεν μπορεί να αντισταθμιστεί, στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, από το ότι τα επίμαχα σήματα είναι παρόμοια ή και πανομοιότυπα, τούτο δε οποιοσδήποτε και αν είναι ο βαθμός αναγνωρισιμότητάς τους από τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές.

85 Τέλος, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν απαιτείται να αποφανθεί επί του παραδεκτού των παραπομπών της προσφεύγουσας σε δύο αποφάσεις ισπανικών δικαστηρίων επί υποθέσεως την οποία θεωρεί ανάλογη με την υπό κρίση υπόθεση, δηλαδή, πρώτον, σε μία απόφαση του Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Ανωτάτου Δικαστηρίου της Μαδρίτης, Ισπανία), της 13ης Μαρτίου 2013, και, στη συνέχεια, σε μία απόφαση του

Tribunal Supremo (Αναιρετικού Δικαστηρίου, Ισπανία), της 9ης Ιανουαρίου 2014, με την οποία το εν λόγω Tribunal Supremo απέρριψε ως απαράδεκτη αίτηση αναιρέσεως κατά της προαναφερθείσας αποφάσεως του Tribunal Superior de Justicia de Madrid, το οποίο, αφενός, είχε ακυρώσει απόφαση του Oficina Española de Patentes y Marcas (ισπανικό Γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και σημάτων) περί καταχωρίσεως σήματος πανομοιότυπου με το επίμαχο στην προκειμένη περίπτωση και, αφετέρου, είχε ανακαλέσει την εν λόγω καταχώριση κρίνοντάς την ως στερούμενη αποτελεσμάτων.

- 86 Συγκεκριμένα, συναφώς, ακόμη και αν οι εν λόγω παραπομπές κριθούν παραδεκτές, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι εθνικές αποφάσεις καταχωρίσεως στα κράτη μέλη και, κατ' αναλογία, οι αποφάσεις περί διαγραφής ή αρνήσεως καταχωρίσεως, αποτελούν μόνο στοιχεία τα οποία, χωρίς να έχουν καθοριστική σημασία, μπορούν απλώς να ληφθούν υπόψη για την καταχώριση κοινοτικού σήματος. Οι ίδιες σκέψεις ισχύουν για τη νομολογία των δικαστηρίων των κρατών μελών [βλ., συναφώς, αποφάσεις της 16ης Φεβρουαρίου 2000, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (σχήμα σαπουνιού), T-122/99, Συλλογή, EU:T:2000:39, σκέψη 61, και της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, Henkel κατά ΓΕΕΑ (ερυθρόλευκο δισκίο), T-337/99, Συλλογή, EU:T:2001:221, σκέψη 58]. Η νομολογία αυτή, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο απόλυτων λόγων απαραδέκτου, έχει εφαρμογή, κατ' αναλογία, και στους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως.
- 87 Πρέπει όμως να τονιστεί ότι, αντιθέτως προς την υπό κρίση υπόθεση, η υπόθεση ενώπιον του Tribunal Superior de Justicia de Madrid και, στη συνέχεια, ενώπιον του Tribunal Supremo αφορούσε ειδική περίπτωση, στην οποία τα διάφορα προϊόντα που προστατεύονταν από τα αντιπαρετιθέμενα σήματα και υπάγονταν στην κλάση 9 του Διακανονισμού της Νίκαιας είχαν κριθεί ως «πανομοιότυπα». Υπό τις περιστάσεις αυτές ακριβώς, από τις οποίες δεν μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση, το Tribunal Superior de Justicia de Madrid προέβη σε εκτίμηση των ομοιοτήτων μεταξύ των σημάτων καταλήγοντας, στο πλαίσιο συνολικής εκτιμήσεως, ότι υφίσταντο ομοιότητες, και, επομένως, και κίνδυνος συγχύσεως. Όσον αφορά την αναιρετική διαδικασία, το Tribunal Supremo απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως για διαδικαστικούς λόγους οι οποίοι, επίσης, δεν μπορούν να επηρεάσουν την παρούσα διαδικασία.
- 88 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009

- 89 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως διαπιστώνοντας ότι το προγενέστερο σήμα δεν έχαιρε φήμης υπό τη μορφή υπό την οποία καταχωρίστηκε, δηλαδή μεμονωμένα από το λεκτικό στοιχείο «longines». Αντιθέτως, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.
- 90 Το ΓΕΕΑ αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.
- 91 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται επίσης δεκτό για καταχώριση αν ταυτίζεται ή ομοιάζει με το προγενέστερο σήμα και πρόκειται να καταχωριστεί για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν ομοιάζουν με αυτές για τις οποίες έχει καταχωριστεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον, στην περίπτωση προγενέστερου κοινοτικού σήματος, το σήμα αυτό χαίρει φήμης στην Ένωση και, στην περίπτωση προγενέστερου εθνικού σήματος, το σήμα αυτό χαίρει φήμης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, η δε χρησιμοποίηση, χωρίς νόμιμη αιτία του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος, ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη (βλ., συναφώς, απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2012:500, σκέψη 55).

- 92 Κατά τη νομολογία, σκοπός του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 δεν είναι η παρεμπόδιση της καταχώρισεως οποιουδήποτε σήματος που είναι πανομοιότυπο προς φημισμένο σήμα ή παρουσιάζει ομοιότητα με αυτό. Κύριος στόχος της διατάξεως αυτής είναι να επιτρέπει στον δικαιούχο φημισμένου προγενεστέρου σήματος να αντιτίθεται στην καταχώριση σημάτων δυναμένων είτε να βλάψουν τη φήμη ή τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος είτε να συντελέσουν στην άντληση αθέμιτου οφέλους από αυτήν τη φήμη ή από αυτόν τον διακριτικό χαρακτήρα (βλ., συναφώς, απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2012:500, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Οι ίδιες σκέψεις έχουν εφαρμογή, κατ' αναλογία, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', σημείο iii, του προπαρατεθέντος κανονισμού, σε συνδυασμό με την παράγραφο 5, στα φημισμένα προγενέστερα σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχωρίσεως ισχύουσας σε ορισμένο κράτος μέλος της Ένωσης.
- 93 Εν προκειμένω, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 13 έως 15 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, ενώ τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα αποδείκνυαν ότι τα προϊόντα της ήταν ιδιαίτερος δημοφιλή και ότι κυκλοφορούσαν στο εμπόριο στην οικεία αγορά για περισσότερο από έναν αιώνα, αποδείκνυαν όμως επίσης ότι τα προϊόντα αυτά δεν προσδιορίζονταν γενικώς από το επίδικο σημείο εξεταζόμενο μεμονωμένα, αλλά από ένα σύνθετο σήμα το οποίο περιλάμβανε επίσης τη λέξη «longines» γραμμένη με σχηματοποιημένους χαρακτήρες. Κατά το τμήμα προσφυγών, η χρήση του επίμαχου σημείου δεν αρκούσε για να αποδειχθεί ότι μεγάλο μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού, σε σημαντικό τμήμα των κρατών που απαριθμούνται στη σκέψη 15 ανωτέρω, το γνώριζε, μεμονωμένα και χωρίς το λεκτικό στοιχείο, στο πλαίσιο της ωρολογοποιίας και των συσκευών χρονομέτρησης. Η φήμη ενός σήματος δεν μπορεί να αποδειχθεί *in abstracto*. Κατά το τμήμα προσφυγών, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό μπορούσε, χωρίς προσπάθεια, να συσχετίσει το εικονιστικό σημείο που αποτελείται από μία «φτερωτή κλεψύδρα» με τα προϊόντα ωρολογοποιίας και τις συσκευές χρονομέτρησης που παρήγε.
- 94 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, επιχειρήματα τα οποία κινούνται προς δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη κατεύθυνση αφορά το γεγονός ότι, κατά την προσφεύγουσα, το προγενέστερο εικονιστικό σήμα έχαιρε παγκόσμιας φήμης όσον αφορά τα προϊόντα ωρολογοποιίας και τις συσκευές χρονομέτρησης, καθώς και τα κοσμήματα και συναφή είδη της κλάσεως 14, όπως αυτό προκύπτει από τα έγγραφα που υποβλήθηκαν ενώπιον του ΓΕΕΑ.
- 95 Με τη δεύτερη κατεύθυνση των επιχειρημάτων της, η προσφεύγουσα επιδιώκει, κατ' αρχήν, να αποδείξει ότι η καταχώριση του αιτούμενου σήματος θα έβλαπτε την ιδέα της αποκλειστικότητας και την εικόνα της πολυτέλειας και της υψηλής ποιότητας που μεταφέρει το προγενέστερο σήμα και, συνεπακόλουθα, τη φήμη του και τον διακριτικό χαρακτήρα του. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η καταχώριση του επίμαχου σήματος θα εκμηδένιζε την ικανότητα του προγενέστερου σήματος, αποτελούμενου από μία «φτερωτή κλεψύδρα», να διακρίνει σαφώς καθορισμένα προϊόντα και να προκαλεί την επιθυμία των καταναλωτών. Η προσφεύγουσα αναφέρεται, επίσης, στον «παρασιτικό» χαρακτήρα του επίμαχου σήματος, το οποίο θα αντλούσε αθέμιτο όφελος, γεγονός που θεωρεί πολύ πιθανό και προβλέψιμο, λόγω του ότι το προγενέστερο σήμα χαίρει μεγάλης φήμης.
- 96 Συναφώς, στον βαθμό που, όπως ορθώς υπογράμμισε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 υπόκειται σε ορισμένες σωρευτικές προϋποθέσεις (βλ., επίσης, σκέψη 91 ανωτέρω), στις οποίες περιλαμβάνεται και η προϋπόθεση της αποδείξεως της φήμης του προγενέστερου σήματος επί του οποίου στηρίχθηκε η ανακοπή, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να εκτιμηθεί, κατ' αρχάς, η πρώτη κατεύθυνση των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας. Έτσι, πρέπει να εκτιμηθεί αν ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η φήμη αυτή δεν είχε αποδειχθεί εν προκειμένω και ότι, στη συνέχεια, αποφάσισε, αποκλειστικά και μόνο βάσει αυτού, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να στηριχθεί στην ανωτέρω διάταξη προκειμένου να εναντιωθεί στην καταχώριση του επίμαχου σήματος.

- 97 Πρώτον, η προσφεύγουσα προβάλλει, στο πλαίσιο των σχετικών με την ως άνω πρώτη κατεύθυνση των επιχειρημάτων της, ότι, αντιθέτως προς τη γνώμη του τμήματος προσφυγών, το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε ευρέως ακόμη και χωρίς τη λέξη «longines», για παράδειγμα πάνω σε ορισμένα «κουμπώματα» που χρησιμοποιούνται στα κοσμήματα και στα συναφή είδη, στην ωρολογοποιία, καθώς και πάνω στα κουμπιά των ρολογιών. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, όλα τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία το τμήμα προσφυγών έκρινε επαρκή για την απόδειξη του ότι η λέξη «longines», σε συνδυασμό με το προγενέστερο σήμα, αποτελεί φημισμένο σήμα μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν ως απόδειξη για τη φήμη του προγενέστερου σήματος, θεωρούμενου μεμονωμένα. Το σήμα αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, με ή χωρίς τη λέξη «longines».
- 98 Δεύτερον, η προσφεύγουσα τονίζει ότι το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των προϊόντων της από το 1874, ότι η πρώτη χρήση του έγινε ήδη από το 1867 και ότι είναι «πέρα πολύ γνωστό» όχι μόνο στους επαγγελματίες της ωρολογοποιίας, αλλά και στον μέσο καταναλωτή. Κατά την προσφεύγουσα, το αποτύπωμα του σήματος αυτού στα μέταλλα και στα προϊόντα παρέχει τη δυνατότητα στους καταναλωτές και στους επαγγελματίες να βεβαιωθούν ότι πρόκειται για αυθεντικά προϊόντα.
- 99 Τρίτον, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι το προγενέστερο σήμα, το οποίο μεταφέρει στον καταναλωτή διάφορα θετικά μηνύματα για τα προϊόντα, έχει αυτοτελή και διακριτή αξία η οποία εκτείνεται και πέραν των προϊόντων που προσδιορίζει στην κλάση 14, επεκτεινόμενο έτσι και στα προϊόντα των κλάσεων 9 και 25.
- 100 Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά τη νομολογία, για να γίνει δεκτό ότι πληρούται η προϋπόθεση περί φήμης, το προγενέστερο σήμα πρέπει να είναι γνωστό σε σημαντικό μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού το οποίο αφορούν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσδιορίζονται με το σήμα αυτό. Κατά την εξέταση της προϋποθέσεως αυτής, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση, ήτοι, μεταξύ άλλων, το μερίδιο της αγοράς που καταλαμβάνει το προγενέστερο σήμα, την ένταση, τη γεωγραφική έκταση και τη διάρκεια της χρησιμοποίησής του, καθώς και το πόσο σημαντικές επενδύσεις έχει πραγματοποιήσει η οικεία επιχείρηση για την προώθησή του, χωρίς να απαιτείται ούτε το σήμα αυτό να είναι γνωστό σε συγκεκριμένο ποσοστό του ενδιαφερόμενου κοινού ούτε η φήμη του να εκτείνεται σε ολόκληρο το οικείο κράτος μέλος, εφόσον όμως η φήμη αυτή υφίσταται τουλάχιστον σε σημαντικό τμήμα της επικράτειάς του (βλ., συναφώς, απόφαση Emidio Tucci, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2012:500, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 101 Εν προκειμένω, από την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ προκύπτει ότι τα προϊόντα της έχουν πράγματι σημαντική διαχρονικά εδραιωμένη παρουσία τουλάχιστον σε ορισμένα από τα κράτη μέλη της Ένωσης, στα οποία το προγενέστερο σήμα προστατεύεται. Το τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε, εξάλλου, ρητώς το γεγονός αυτό με την προσβαλλόμενη απόφαση, υπογραμμίζοντας ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν πωλούνταν συνήθως με το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιούμενο μεμονωμένα ή σπανίως μόνον πωλούνταν με τον τρόπο αυτόν, αλλά προσδιορίζονταν από ένα σύνθετο σήμα το οποίο περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, το εικονιστικό σήμα που αποτελεί το προγενέστερο σήμα.
- 102 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έδωσε ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός ότι «στον χρησιμοποιηθέντα συνδυασμό της παραστατικής απεικόνισης της φτερωτής κλεψύδρας και της λέξης “longines”, η λέξη αυτή αποτελεί το κυρίαρχο οπτικώς στοιχείο». Διαπίστωσε ακόμη, στην ίδια σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι θα μπορούσε να συναχθεί ένα διαφορετικό συμπέρασμα εάν, π.χ., το προγενέστερο σήμα «αναπαρίστατο σταθερά με διαφορετικό τρόπο, ως συνδυασμός μιας εικόνας μεγάλου μεγέθους και ενός λεκτικού στοιχείου μικρού μεγέθους, ή εάν η προσφεύγουσα προσκόμιζε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται ότι οι καταναλωτές είναι συνηθισμένοι να επικεντρώνονται μάλλον στην εικονιστική

αναπαράσταση της φτερωτής κλεψύδρας παρά στο στοιχείο “longines”». Κατά το τμήμα προσφυγών, οι προαναφερθείσες εκτιμήσεις θα έπρεπε, εντούτοις, να απορριφθούν βάσει των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως.

- 103 Συναφώς και εισαγωγικά, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι δεν μπορούσε να συναχθεί ότι οι καταναλωτές ήταν συνηθισμένοι να επικεντρώνονται στο στοιχείο του χρησιμοποιούμενου σύνθετου σήματος που αποτελούνταν από τη «φτερωτή κλεψύδρα». Επί παραδείγματι, πρέπει να τονιστεί ότι στα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν περιλαμβάνονται έρευνες της κοινής γνώμης διεξαχθείσες στο ενδιαφερόμενο κοινό όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το πώς προσλαμβάνει το κοινό αυτό το χρησιμοποιούμενο σύνθετο σήμα, ποια είναι τα στοιχεία που εντυπώνονται στη μνήμη ή, τουλάχιστον, ποια είναι τα στοιχεία που αναγνωρίζει το εν λόγω κοινό, ευρισκόμενο ενώπιον διαφόρων σημάτων κατά τις αγορές του, ως παραπέμποντα στα προϊόντα της προσφεύγουσας. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε έρευνες της κοινής γνώμης για το αν τα συγκεκριμένα πρόσωπα, ευρισκόμενα ενώπιον μόνον του εικονιστικού σημείου που αναπαριστά τη «φτερωτή κλεψύδρα», μπορούσαν να αναγνωρίσουν το εν λόγω σημείο και, ενδεχομένως, με τι το συνέδεαν.
- 104 Ακολουθώς, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ, αντιθέτως προς όσα ισχυρίζεται, όσον αφορά τη χρήση του αποτελούμενου από μία «φτερωτή κλεψύδρα» προγενέστερου σήματος, δεν αρκούν για να διαπιστωθεί ότι αποδείχθηκε η φήμη του.
- 105 Συγκεκριμένα, αφενός, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει, όπως, εξάλλου, ορθώς υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, ότι, όσον αφορά τα ρολόγια, όταν το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιείται μόνο του, δεν καταλαμβάνει σημαντική οπτικά θέση. Αντιθέτως, βρίσκεται, μερικές φορές, σε σημεία στα οποία μπορεί να μη γίνει αντιληπτό, λόγω του μεγέθους και της θέσης του. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή, ειδικότερα, στα όσα ανέφερε η προσφεύγουσα για τη χρήση του προγενέστερου σήματος στα κουμπώματα, στα μπρασελέ και στα κουμπιά των ρολογιών.
- 106 Αφετέρου, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ δεν αποδεικνύεται επίσης ότι το προγενέστερο σήμα, θεωρούμενο μεμονωμένως, χρησιμοποιήθηκε στο διαφημιστικό υλικό, στα τιμολόγια ή στα περιοδικά σε επαρκώς μεγάλο βαθμό, από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως, και σταθερά διαχρονικώς, ώστε να μπορεί να επηρεάσει την εκτίμηση για τη φήμη του. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών, από τα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι, πλην ορισμένων εξαιρέσεων, αυτό που χρησιμοποιήθηκε κατά κανόνα ήταν το σύνθετο σήμα που αποτελείται από το προγενέστερο σήμα και από τη λέξη «longines».
- 107 Υπό τις συνθήκες αυτές, το κύριο ζήτημα που πρέπει επίσης να επιλύσει το Γενικό Δικαστήριο είναι αν το ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο, κατ' επανάληψη, βρέθηκε ενώπιον διαφημίσεων, εγγράφων ή ακόμη και προϊόντων στα οποία ή επί των οποίων υπήρχε το σύνθετο σήμα, αποτελούμενο από το προγενέστερο σήμα και από τη λέξη «longines», επισήμανε και απομνημόνευσε το εν λόγω προγενέστερο σήμα, θεωρούμενο μεμονωμένα, κατά τρόπο επαρκώς σταθερό ώστε να μπορέσει να συναχθεί ότι το σήμα αυτό είχε φήμη σύμφωνα με τα κριτήρια που υπενθυμίζονται στη σκέψη 100 ανωτέρω.
- 108 Πρώτον, συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα αποδεικνύουν, μεταξύ άλλων, ότι οι προαναφερθείσες διαφημίσεις δημοσιεύονταν σε όλων των ειδών τα περιοδικά ή τις εφημερίδες, τα οποία εκδίδονταν σε διάφορες γλώσσες και πωλούνταν μεταξύ άλλων στα κράτη μέλη της Ένωσης, τα οποία περιλαμβάνονται στις χώρες που είναι κρίσιμες για την υπόθεση. Περαιτέρω, το τμήμα προσφυγών επισημαίνει, συναφώς, στη σκέψη 25 της προσβαλλομένης αποφάσεως, έκτη περίπτωση, ότι 31 από τα εν λόγω αποσπάσματα προέρχονται από περιοδικά ή εφημερίδες που εκδίδονται σε κράτη μέλη της Ένωσης.

- 109 Δεύτερον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι επρόκειτο, στην πλειοψηφία, για περιοδικά που δεν προορίζονταν για το περιορισμένο κοινό των επαγγελματιών, αλλά στόχευαν στους καταναλωτές του ευρέος κοινού, είτε επρόκειτο για τον καταναλωτή που ενδιαφερόταν για τη μόδα, για τις καινοτομίες «people» ή αυτόν που ήθελε να ενημερωθεί για τα χόμπι του, στα οποία περιλαμβάνονταν διάφορα αθλήματα. Ορισμένες διαφημίσεις δημοσιεύονταν σε περιοδικά για συλλέκτες, άλλες σε περιοδικά «γενικού ενδιαφέροντος». Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι, επανειλημμένα, οι εν λόγω διαφημίσεις καταλάμβαναν μια ολόκληρη ή μισή σελίδα των εν λόγω περιοδικών ή εφημερίδων.
- 110 Τρίτον, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ προκύπτει ότι οι διαφημίσεις για το επίμαχο σύνθετο σήμα ή τα προϊόντα που προσδιορίζονταν από το εν λόγω σήμα παρουσιάζονταν συχνά σε πλαίσιο ή σε σχέση με διασημότητες του πνευματικού ή του αθλητικού κόσμου. Υπό την έννοια αυτή, από τα διάφορα έγγραφα που προσκόμισε η προσφεύγουσα προκύπτει ότι οι διαφημίσεις της εκμεταλλεύονταν τη συνεργασία με παγκοσμίου φήμης προσωπικότητες, μεταξύ των οποίων ηθοποιοί, ποιητές, τενίστες, αθλητές του τομέα της ιππασίας, σκιέρ, ποδηλάτες, αθλητές της τοξοβολίας, γυμναστές ή ορισμένα μοντέλα. Έτσι, τα επίμαχα προϊόντα τα φορούσαν, για διαφημιστικούς σκοπούς, αθλητές ή ηθοποιοί παγκοσμίου φήμης, όπως ο Αντρέ Αγκάσι, η Όντρεϊ Χέμπερν και ο Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ.
- 111 Τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη το γεγονός, το οποίο προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία, ότι σε πολλές περιπτώσεις διαφημίσεις του επίμαχου αποτελούμενου από το γραφιστικό στοιχείο της «φτερωτής κλεψύδρας» και από τη λέξη «longines» σύνθετου σήματος, προβλήθηκαν σε διάφορους αθλητικούς αγώνες, ορισμένοι από τους οποίους αναμεταδόθηκαν από την τηλεόραση.
- 112 Πέμπτον, από τους πίνακες και από τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ προκύπτει ότι αυτή δαπάνησε, για πολλά έτη, και ιδίως το διάστημα μεταξύ 2002 και 2010, σημαντικά ποσά για τη διαφήμιση σε διάφορες χώρες, όπως η Γαλλία, η Ισπανία ή η Ιταλία, οι οποίες περιλαμβάνονται στις χώρες που είναι κρίσιμες για την υπόθεση. Η προσφεύγουσα προσκόμισε επίσης παραδείγματα τιμολογίων όσον αφορά την πώληση των επίμαχων προϊόντων, και ειδικότερα ρολογιών. Τα εν λόγω τιμολόγια αφορούν πάντοτε το σύνθετο σήμα και αποδεικνύουν σημαντική παρουσία της προσφεύγουσας στην Ευρωπαϊκή αγορά, ιδίως στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ιταλία και στην Ισπανία. Τέλος, η προσφεύγουσα παρουσίασε επίσης ορισμένες μελέτες αγοράς όσον αφορά τη διείσδυση του σύνθετου σήματος στην αγορά σε ορισμένα κράτη μέλη της Ένωσης, στα οποία περιλαμβάνονται η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 113 Έτσι, από συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία αποδεικνύεται η μακροπρόθεσμη χρήση του σύνθετου σήματος όχι μόνο στην Ελβετία, αλλά και σε ορισμένα κράτη μέλη της Ένωσης τα οποία είναι κρίσιμα εν προκειμένω.
- 114 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, όμως, ότι όλα τα ανωτέρω, συνολικώς θεωρούμενα, δεν αναιρούν τις εκτιμήσεις του τμήματος προσφυγών, που υπενθυμίζονται στη σκέψη 93 ανωτέρω.
- 115 Συγκεκριμένα, ελλείψει συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι οι καταναλωτές ήταν συνηθισμένοι να επικεντρώνονται, ειδικότερα, στο αποτελούμενο από τη «φτερωτή κλεψύδρα» στοιχείο του σύνθετου σήματος, όπως αυτό χρησιμοποιήθηκε (βλ. σκέψη 103 ανωτέρω), πρέπει να εξεταστεί, με συνολική ανάλυση του εν λόγω σήματος και των διαφόρων επί μέρους στοιχείων του, ο τρόπος με τον οποίο το αντιλαμβάνεται το ενδιαφερόμενο κοινό.
- 116 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία καταλήγει και το τμήμα προσφυγών, ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ σχετικά με τη χρήση του σύνθετου σήματος προκύπτει ότι το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που προκαλούσε το εν λόγω σημείο, από οπτικής ιδίως απόψεως, ήταν σαφώς το λεκτικό στοιχείο του, αποτελούμενο από τη λέξη «longines».

- 117 Κατ' αρχάς, τούτο ισχύει λόγω της θέσης της λέξης αυτής μέσα στο σύνθετο σήμα, δηλαδή, στο ανώτερο ήμισυ του σήματος, και λόγω του ότι ήταν μεγαλύτερη, τόσο σε μήκος όσο και σε πλάτος, από το γραφιστικό στοιχείο το οποίο αποτελείται από μία «φτερωτή κλεψύδρα» με πολύ μικρότερες διαστάσεις.
- 118 Ακολουθώς, η λέξη «longines» είναι ευανάγνωστη, δεδομένου ότι γράφεται με κεφαλαία και μάλιστα με γραμματοσειρά, της οποίας η γραφική απεικόνιση δεν αποκλίνει ιδιαίτερα από τις γενικώς χρησιμοποιούμενες γραμματοσειρές. Συγκεκριμένα, το μόνο ελαφρώς ιδιαίτερο γραφιστικό στοιχείο της λέξης «longines» συνίσταται σε κάποια επιμήκυνση, με την προσθήκη μιας μικρής γραμμής, των άκρων των κεφαλαίων γραμμάτων από τα οποία αποτελείται.
- 119 Πρέπει ακόμη να υπογραμμιστεί ότι το γραφιστικό στοιχείο που αποτελείται, κατά την προσφεύγουσα, από μία «φτερωτή κλεψύδρα», μολονότι δεν μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο στο σύνθετο σήμα όπως αυτό χρησιμοποιείται, είναι εντούτοις σαφώς δευτερεύον στοιχείο και υπολείπεται στη συνολική εντύπωση που προκαλεί στους καταναλωτές το εν λόγω σήμα, όχι μόνο λόγω του μεγέθους του, το οποίο είναι μικρότερο σε σχέση με τη λέξη «longines», αλλά και λόγω του μάλλον σύνθετου χαρακτήρα του, υπό την έννοια ότι αποτελείται από την αναπαράσταση απλωμένων φτερών που φέρουν στο μέσον τους ένα είδος ορθογώνιου παραλληλόγραμμου, το οποίο ακουμπά στη μικρότερη πλευρά του και διαιρείται από δύο διαγώνιες γραμμές ενωμένες μεταξύ τους με δύο μικρές οριζόντιες γραμμές, οπότε δεν είναι εύκολο να απομνημονευθεί στο σύνολό του. Η ίδια ανάλυση ισχύει και για τις παραλλαγές της εν λόγω γραφιστικής απεικόνισης που χρησιμοποιεί η προσφεύγουσα.
- 120 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν είναι καθόλου δεδομένο ότι το ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο, εξάλλου, δεν εστιάζει την προσοχή του στις λεπτομέρειες του χρησιμοποιούμενου σύνθετου σήματος, θα αντιλαμβανόταν το τμήμα του σήματος που βρίσκεται στο μέσον της γραφιστικής απεικόνισης ως ένα είδος σχηματοποιημένης «κλεψύδρας». Μολονότι η παραπομπή αυτή μπορεί, ενδεχομένως, να ανακληθεί ευκολότερα στη μνήμη των καταναλωτών που γνωρίζουν ότι ένα εικονιστικό σήμα αποτελούμενο από μία «φτερωτή κλεψύδρα», μολονότι με διαφορετική γραφιστική απεικόνιση, είχε ήδη χρησιμοποιηθεί από την προσφεύγουσα τον 19ο αιώνα και υπήρξε στη συνέχεια, μία από τις πρώτες διεθνείς καταχωρίσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ), πράγμα στο οποίο αναφέρεται η προσφεύγουσα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθώς έκρινε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 34 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν πρόκειται για γεγονός που μπορεί να θεωρηθεί ως πολύ γνωστό στο ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο, υπενθυμίζεται, δεν περιορίζεται στους επαγγελματίες του τομέα της ωρολογοποιίας (βλ., επίσης, σκέψη 125 κατωτέρω). Επομένως, δεν υφίστανται λόγοι συνδεόμενοι με το εννοιολογικό περιεχόμενο του επίμαχου γραφιστικού στοιχείου που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μεγάλο μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού θα απομνημονεύσει ειδικότερα το εν λόγω στοιχείο.
- 121 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμώντας ότι δεν αποδείχθηκε η φήμη του προγενέστερου σήματος, όπως αυτό καταχωρίστηκε. Συγκεκριμένα, παρά τη συνεχή χρήση διαχρονικά, τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο, του σύνθετου σήματος που αποτελείται από το προγενέστερο σήμα και από τη λέξη «longines», η λέξη αυτή είναι εκείνη που αποσπά την προσοχή των καταναλωτών και ενδέχεται να μένει στη μνήμη τους, χωρίς να έχει αποδειχθεί ότι σημαντικό τμήμα του ενδιαφερόμενου κοινού, σε ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της Ένωσης για τα οποία ζητήθηκε η αναγνώριση της φήμης, γνωρίζει και το προγενέστερο σήμα καθεαυτό και το συσχετίζει αβίαστα με τα προϊόντα ωρολογοποιίας και τα χρονόμετρα της προσφεύγουσας, που είναι τα μόνα προϊόντα για τα οποία ζητείται η αναγνώριση της φήμης.
- 122 Κανένα από τα λοιπά επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν αναιρεί την κρίση αυτή.

- 123 Πρώτον, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, δεν αποκλείεται βεβαίως, θεωρητικά, να αρκεί η χρήση ενός προγενέστερου σήματος στο πλαίσιο ενός σύνθετου σήματος για να συναχθεί η φήμη του εν λόγω προγενέστερου σήματος, παρά το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκε ελάχιστα ή καθόλου μόνο του, απομονωμένο από το σύνθετο σήμα.
- 124 Συγκεκριμένα, η δυνατότητα αυτή προκύπτει από εφαρμογή, κατ' αναλογίαν, της νομολογίας κατά την οποία ένα σήμα μπορεί να αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της παρατεταμένης χρήσης του και της φήμης του ως τμήματος άλλου καταχωρισμένου σήματος, καθόσον το οικείο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα ως δηλούν την προέλευση των προϊόντων από συγκεκριμένη επιχείρηση [βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, L & D κατά ΓΕΕΑ — Sämann (Aire Limpio), T-168/04, Συλλογή, EU:T:2006:245, σκέψη 74]. Ωστόσο, εν προκειμένω, όπως ορθώς υπογράμμισε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως, για να συναχθεί ενδεχομένως το συμπέρασμα ότι το προγενέστερο σήμα χαίρει φήμης, έπρεπε να απεικονίζεται διαφορετικά στο χρησιμοποιούμενο σύνθετο σήμα, προκειμένου να μπορεί να απομνημονευθεί από το ενδιαφερόμενο κοινό.
- 125 Δεύτερον, όσον αφορά τα διάφορα επιχειρήματα της προσφεύγουσας με τα οποία τονίζεται η μακρά ιστορία και η συνεχής χρήση του προγενέστερου σήματος, τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι καθοριστικής σημασίας για την απόδειξη της φήμης του, ελλείψει επαρκώς συγκεκριμένων αποδείξεων για το κατά πόσον ήταν γνωστό από σημαντικό μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού. Ειδικότερα, μολονότι η προσφεύγουσα προσκόμισε μεταξύ των αποδεικτικών στοιχείων και ορισμένα άρθρα όσον αφορά την από πολλών ετών χρήση και καταχώριση σημείου αποτελούμενου από μία «φτερωτή κλεψύδρα», διαπιστώνεται, αφενός, ότι ορισμένα από τα άρθρα αυτά αφορούσαν μάλλον κοινό επαγγελματιών και ορισμένα άλλα το ελβετικό αναγνωστικό κοινό, χωρίς να έχει αποδειχθεί ότι αφορούσαν πράγματι σημαντικό μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού εν προκειμένω. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να τονιστεί ότι η γραφιστική απεικόνιση με μεγάλη λεπτομέρεια μιας «φτερωτής κλεψύδρας» που χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν διαφέρει σημαντικά από τη γραφική απεικόνιση που χρησιμοποιείται σήμερα για το προγενέστερο σήμα.
- 126 Τρίτον, για λόγους παρόμοιους με εκείνους που εκτίθενται στη σκέψη 125 ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί ως μη αποδειχθέν το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο όχι μόνον οι επαγγελματίες αλλά και το ευρύ κοινό είχαν γνώση του γεγονότος ότι τα πρωτότυπα προϊόντα της προσφεύγουσας ήταν αναγνωρίσιμα και μπορούσαν να διαφοροποιηθούν από τα προϊόντα παραποιήσεως/απομιμήσεως μέσω ακριβώς της γραφιστικής απεικόνισης της «φτερωτής κλεψύδρας». Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι, για σημαντικό μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού, αυτό που επιτελεί τη λειτουργία αυτή είναι η χρήση της λέξης «longines» επί των επίμαχων προϊόντων.
- 127 Έτσι, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι μέσω του προγενέστερου «φημισμένου» σήματος μεταφέρει στους καταναλωτές διάφορα θετικά μηνύματα σχετικά με τα προϊόντα και ότι το σήμα αυτό έχει αυτοτελή και διακριτή αξία, η οποία εκτείνεται και πέραν των προϊόντων που προσδιορίζει στην κλάση 14, καλύπτοντας έτσι και τα προϊόντα των κλάσεων 9 και 25. Συγκεκριμένα, μολονότι η φήμη αυτή δεν μπορεί να αποκλειστεί όσον αφορά το χρησιμοποιούμενο σύνθετο σήμα λόγω της παρουσίας της λέξης «longines», εντούτοις τούτο δεν ισχύει όσον αφορά το προγενέστερο σήμα μόνο του.
- 128 Επομένως, και στον βαθμό που το τμήμα προσφυγών περιορίστηκε, στην ανάλυση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, στη διαπίστωση ότι η φήμη του προγενέστερου σήματος δεν αποδείχθηκε (βλ. σκέψη 96 ανωτέρω), το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί, για πρώτη φορά, επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σχετικά με το αν πληρούνται ή όχι οι λοιπές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως (βλ. σκέψεις 91 και 92 ανωτέρω), δεδομένου ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν ασκούν επιρροή στην επίλυση της υπό κρίση διαφοράς.
- 129 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως της προσφεύγουσας, καθώς και η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹³⁰ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπάρχει σχετικό αίτημα.
- ¹³¹ Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του ΓΕΕΑ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την *Compagnie des montres Longines, Francillon SA*, στα δικαστικά έξοδα.**

Dittrich

Schwarcz

Tomljenović

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Φεβρουαρίου 2015.

(υπογραφές)